

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๒๐๕/ ศพ/ส๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๔๓

เรื่อง หลักการและแนวทางการดำเนินการเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยของรัฐ
ไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๒๖.๕/๔๕๘๕ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ความว่า ที่ นร ๑๓๐๑/๑๗๑๕

ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

๒. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๑๐/๑๑๔๖๘

ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๔๓

๓. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๑.๔.๓/๑๔

ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

ตามที่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับหลักการและแนวทางการดำเนินการเพื่อสนับสนุน
การปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ
ของทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานงบประมาณ และสำนักงาน ก.พ. ได้เสนอ
ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือ
ที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๓ ลงมติเห็นชอบ
ในหลักการตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยเสนอ ทั้ง ๓ ข้อ โดย

๑. ในการบริหารมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐให้อิสระกับมหาวิทยาลัย นั้น
ให้ทุกมหาวิทยาลัยคำนึงถึงเป้าหมายสูงสุด คือ คุณภาพของการศึกษา โดยมีหลักการ ดังนี้

๑.๑ มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๑.๒ สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ

๑.๓ มีความรับผิดชอบในการบริหารงาน และ

๑.๔ มีระบบการปกครองที่ดีในการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

โดยกำหนดเป็นสัญญาระหว่างมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐกับรัฐบาล

๒. การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการปรับเปลี่ยนข้าราชการเข้าสู่การเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยหลักการไม่ควรมีบุคลากร ๒ ประเภท ในหน่วยงานเดียวกัน ดังนั้น จึงควรมีบุคลากรประเภทเดียว แต่หากมีความจำเป็นในระยะแรกก็อาจให้มีบุคลากร ๒ ประเภทไปก่อน โดยให้มีเป้าหมายกำหนดกรอบระยะเวลาในการปรับเปลี่ยนให้มีบุคลากรประเภทเดียวในที่สุด ส่วนจะกำหนดระยะเวลาเท่าใดให้แต่ละมหาวิทยาลัยพิจารณาตามความเหมาะสม เช่น ไม่เกิน ๔ ปี ตามแนวทางที่คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยของรัฐปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายพิชัย รัตตกุล) เป็นประธาน ได้พิจารณาไว้

๓. การให้ข้าราชการที่เปลี่ยนสภาพเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัยมีสิทธิได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อเมื่อนั้น ให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการพิจารณาการจัดตั้งและพัฒนาองค์การมหาชน ซึ่งมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) เป็นประธาน โดยให้เฉพาะข้าราชการมหาวิทยาลัยซึ่งเปลี่ยนสภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยมีสิทธิได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไปอีกเสมือนเป็นข้าราชการ และให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไป

๔. เห็นชอบให้จัดตั้งกองทุนขอยอดเงินเดือน และให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ตามความจำเป็น เหมาะสม และสอดคล้องกับฐานะทางการเงินการคลังของประเทศ

๕. การขอให้ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่มหาวิทยาลัยที่จะเปลี่ยนสภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐบาลที่เป็นส่วนราชการ ไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ นั้น เนื่องจากการเปลี่ยนสภาพยังคงมีสถานะเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติของแต่ละมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับก่อนที่จะมีการเปลี่ยนสภาพมหาวิทยาลัยจึงไม่เข้าลักษณะเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ตามมาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร และไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้แต่อย่างใด จึงไม่มีกรณีที่จะต้องดำเนินการยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่มหาวิทยาลัยอีก

๖. การขอให้ผู้บริจาคทรัพย์สินหรือเงินให้กับมหาวิทยาลัยให้สามารถนำไปยกเว้นหรือลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้ นั้น เห็นชอบให้ผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่มหาวิทยาลัยได้รับสิทธิและประโยชน์ในทางภาษีเช่นเดียวกับก่อนที่จะมีการเปลี่ยนสภาพ โดยให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณากำหนดไว้ในกฎหมายภาษีอากรที่ออกตามความในประมวลรัษฎากร

๑. การแก้ไขพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้ "ข้าราชการ" ตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว หมายความว่ารวมถึง พนักงานของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐด้วย นั้น สามารถระบุในกฎหมายของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งได้ เนื่องจากพระราชบัญญัติกองทุน ฯ ได้เปิดช่องไว้แล้ว โดยหลักการ รัฐสนับสนุนการได้รับเงินทดแทนในลักษณะบำเหน็จหรือบำนาญจากเงินงบประมาณของทางราชการส่วนหนึ่งซึ่งต้องพิจารณาควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงฐานเงินเดือนและจะต้องปรับปรุงพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ ฯ เรื่องนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ จึงให้คณะกรรมการ ฯ ได้เร่งรัดพิจารณาให้เป็นไปตามหลักการและแนวทางดังกล่าวต่อไป

๒. งบประมาณค่าเงินการ ซึ่งข้อกำหนดวงเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวที่แตกต่างกันไปในแต่ละสาขาวิชาและระดับการศึกษา โดยระยะแรกให้จัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายค่าเงินการเพิ่มร้อยละ ๑๐ เป็นเกณฑ์ในการคำนวณไปก่อน และจัดสรรงบประมาณในหมวดเงินเดือนเพิ่มร้อยละ ๖๐ จากอัตราเงินเดือนปัจจุบันของข้าราชการเมื่อข้าราชการผู้นั้นผ่านการประเมินเข้าสู่ระบบใหม่ตามวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด นั้น ข้อเสนอในการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายค่าเงินการเพิ่มร้อยละ ๑๐ ให้สำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ตามความเหมาะสมโดยต้องไม่น้อยกว่าที่ได้รับในปัจจุบันและเพิ่มขึ้นในอัตราที่เหมาะสมกับการเติบโตของงบประมาณรวมและภาวะเศรษฐกิจ ส่วนการจัดสรรงบประมาณในหมวดเงินเดือนเพิ่มร้อยละ ๖๐ จากอัตราเงินเดือนปัจจุบันของข้าราชการ ต้องคำนึงถึงสัดส่วนบุคลากรที่เป็นพนักงานต่อข้าราชการ โดยมอบให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณาร่วมกับทบวงมหาวิทยาลัยและสำนักงานประมาณตามหลักการดังกล่าว แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๓. ในการให้อิสระในการบริหารการเงิน นั้น ในส่วนของเงินนอกงบประมาณ โดยที่การจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินจะกระทำได้นั้นควรเป็นพระราชบัญญัติโดยรัฐบาลเป็นผู้เสนอ ซึ่งจำเป็นต้องนำข้อมูลเงินนอกงบประมาณมาเสนอฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติพิจารณาประกอบการอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีทุกปี จึงให้มหาวิทยาลัยต้องรายงานรายรับและรายจ่ายให้รัฐบาลและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการคลัง สำนักงานประมาณและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการเสริมความพร้อมในการที่จะปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยทุกแห่งควรเร่งรัดการสร้างระบบบริหารจัดการ รวม ๑๒ ประการตามความเห็นของสำนักงานประมาณด้วย

- ๔ -

๑๐. สิทธิการกำกับหรือสิทธิการประกันตัวของบุคคลที่เป็นพนักงานถาวรของมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับข้าราชการนั้น เห็นชอบให้คงสิทธิดังกล่าว เพื่อเป็นการรักษาสิทธิอันควรมี ควรได้เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ของรัฐ และเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ข้าราชการปรับเปลี่ยนไปเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัย

๑๑. โดยที่แผนปฏิบัติการในการดำเนินการปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาลได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาล ๒๐ แห่ง ไว้ภายในปี ๒๕๔๕ ซึ่งปัจจุบันคณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการร่างกฎหมายของมหาวิทยาลัยเพียง ๒ แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยนเรศวร ร่างกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ กำลังอยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งเมื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในเรื่องนี้ชัดเจนแล้ว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาควรเร่งรัดการตรวจพิจารณา และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ก็ควรเสนอร่างกฎหมายให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามกำหนดระยะเวลา

๑๒. การปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่นักศึกษาอาจต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการเรียนสูงขึ้น เนื่องจากภาระของรัฐบาลในด้านการศึกษาลดลง และโดยที่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐจะทำให้มหาวิทยาลัยมีรายได้มาสนับสนุนมากขึ้น กระทรวงการคลังควรปรับปรุงกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการในระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นเพื่อมิให้มีการปิดกั้นโอกาสแก่ผู้มีความรู้ความสามารถที่มีฐานะยากจน

๑๓. ให้ทบวงมหาวิทยาลัย และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) ติดตามประสานงานการดำเนินการเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยของรัฐไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ แล้วรายงานความคืบหน้า ปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ให้คณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะ ๆ

จึงเรียนขึ้นยันทมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายถาวร จันทรวงศ์)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

๒๒ ส.ค. ๒๕๔๓

โทร. ๒๕๒๕๔๔ โทรสาร ๒๕๐๐๖๒๗

ผอ. สปบ. ๒๒ ส.ค. ๒๕๔๓
 ผอ. ส่วนฯ ๒๒ ส.ค. ๒๕๔๓
 จวท.๘ ๒๒ ส.ค. ๒๕๔๓
 จวท.๖๖๓ ๒๒ ส.ค. ๒๕๔๓
 ผอ. ก.๖๖๓ ๒๒ ส.ค. ๒๕๔๓
 ผอ. ก.๖๖๓ ๒๒ ส.ค. ๒๕๔๓